

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет
Кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії

СИЛАБУС

Назва дисципліни	Фізична терапія, ерготерапія в геріатрії
Освітня програма	Фізична терапія
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	4,0 кредити / 120 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	українська
Викладач	Касянчук В.М., к.м.н., доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії
CV викладача на сайті кафедри	https://kbft.rshu.edu.ua/
E-mail викладача:	kasvik@ukr.net
Консультації	<i>Очні консультації:</i> розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій <i>Он лайн- консультації:</i> розклад присутності викладача на спеціальному форумі (в інтернет мережах).

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є навчити здобувачів вищої освіти складати програми фізичної терапії з урахуванням вікових і індивідуальних особливостей хворих літнього віку та впроваджувати її в життя з використанням усіх необхідних сучасних засобів, методів і методик для відновлення соматичного психоемоційного здоров'я, побутової та професійної працездатності. Предметом курсу є особливості підходу до організації і проведенню фізичної терапії у осіб літнього віку.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: Вивчити тенденції старіння населення в світі та в Україні. Ознайомитись з організацією геріатричної допомоги в Україні та вітчизняною законодавчою базою захисту прав осіб літнього віку. Вивчити теорії старіння та фактори, що визначають здоров'я людей літнього віку та активне довголіття. Оволодіти знаннями вікових структурно-функціональних змін органів і систем організму(серцево-судинної, дихальної, опорно-рухової, нервової) у осіб літнього віку Ознайомитись з особливостями діагностики, лікування та профілактики захворювань у пацієнтів літнього віку Оволодіти знаннями використання засобів фізичної терапії (ЛФК, масаж, фізіотерапія) системі реабілітації пацієнтів при захворюваннях серцево-судинної, опорно-рухової і нервової систем.

Очікувані результати навчання: застосування фізичної терапії особам літнього віку в залежності від клінічного діагнозу пацієнта/клієнта, перебігу захворювання, принципів та характеру лікування; обстеження та визначення функціонального стану, рівня фізичного розвитку, рухових та інших порушень завдяки:

знанням: особливості змін, що відбуваються в організмі при старінні; основних концепцій старіння, сучасної вікової класифікації; особливостей прояву і плину різних захворювань в геронтологічній практиці; методик проведення занять з профільними хворими, методів дослідження та оцінки фізичної терапії та ерготерапії в геронтології та геріатрії;

умінням: визначати фізичний рівень особи літнього віку та її рухові можливості; планувати програми фізичної терапії для геріатричних пацієнтів різних вікових груп в залежності від клінічного діагнозу, перебігу захворювання та характеру лікування; визначати клінічно обґрунтовані рухові режими; контролювати та враховувати ефективність окремих занять та всієї програми у цілому; документувати плани фізичної терапії та результатів занять або процедур.

Програмні результати навчання

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 05. Вміти надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПР 07. Вміти трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Сучасні уявлення про старість і старіння.

Загальні відомості про старість і старіння, основні гіпотези і теорії старіння. Патологічне і фізіологічне старіння. Критерії прискореного старіння.

Тема 2. Геріатричні синдроми. Фактори, що визначають здоров'я людей літнього віку та активне довголіття.

Геріатричні синдроми. Синдром старечої астенії. Саркопенія. Фактори геропротекторного впливу. Профілактика порушень сну і психічних розладів в людей літнього віку.

Тема 3. Фізична терапія при захворюваннях системи дихання у осіб літнього віку.

Загальні відомості про вікозалежні зміни системи дихання. Хронічний бронхіт. Гостра пневмонія. Бронхіальна астма. Хронічне обструктивне захворювання легень. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.

Тема 4. Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи у осіб літнього віку.

Загальні відомості про вікозалежні зміни серцево-судинної системи. Атеросклероз. Ішемічна хвороба серця. Інфаркт міокарда. Артеріальна гіпертензія. Хронічна серцево-судинна недостатність. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.

Тема 5. Фізична терапія при захворюваннях системи травлення у осіб літнього віку.

Загальні відомості про вікозалежні зміни шлунково-кишкового тракту. Дисфагія. Синдром мальнотріції. Синдром нейрогенного кишечника. Хронічний гастрит. Виразкова хвороба. Захворювання жовчного міхура, підшлункової залози, печінки. Рак шлунку. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Фізична терапія при захворюваннях системи сечовиділення у осіб літнього віку.

Загальні відомості про вікозалежні зміни системи сечовиділення. Синдром нетримання сечі. Пієлонефрит. Аденома передміхурової залози. Рак передміхурової залози. Рак сечового міхура. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.

Тема 7. Фізична терапія при захворюваннях нервової системи у осіб літнього віку.

Загальні відомості про вікозалежні зміни нервової системи. Судинні захворювання мозку. Когнітивні порушення та хвороба Альцгеймера. Хвороба Паркінсона. Захворювання периферичної нервової системи. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.

Тема 8. Фізична терапія при захворюваннях опорно-рухового апарату у осіб літнього віку.

Загальні відомості про вікозалежні зміни опорно-рухового апарату. Остеопороз. Деформуючий остеоартроз. Ревматоїдний артрит. Подагра. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.

Тема 9. Фізична терапія при захворюваннях ендокринної системи у осіб літнього віку.

Загальні відомості про вікозалежні зміни ендокринної системи. Цукровий діабет. Захворювання щитоподібної залози. Ожиріння. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.

Тема 10. Фізична терапія при захворюваннях системи крові у осіб літнього віку.

Загальні відомості про вікозалежні зміни системи крові. Порушення гемостазу. Анемії. Онкогематологічні захворювання. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. David X.Cifu, Henry L.Lew, Mooyeon Oh-Park. Geriatric Rehabilitation. ELSEVIER; 2018. 228 s.
2. Timothy L.Kauffman, Ron Scott, John O.Barr, Michael L.Moran, editors. A Comprehensive Guide to Geriatric Rehabilitation. ELSEVIER; 2014. 598 s.

Додаткова

1. Вороненко Ю.В., Шекера О.Г., Стаднюк Л.А. Актуальні питання геронтології і гериатрії у практиці сімейного лікаря. К.: Заславський; 2015. 530 с.
2. Коркушко О.В. Передчасне старіння. Київ; 2004. 211 с.

3. Коркушко О.В., Чеботарев Д.Ф. Геріартрія в терапевтичній практиці. К.: Здоров'я; 2003. 840 с.
4. Пінчук І.Я. Загальні поняття реабілітації літніх людей. К.; 2007. 183 с.
5. Семидоцька Ж.Д., Чернякова І.О., Піонова О.М., Трифонова Н.С. Сучасні аспекти хронічного обструктивного захворювання легень. Східноєвропейський журнал внутрішньої та сімейної медицини. 2016. 2:4-12.
6. Чеботарев Д.Ф., Коркушко О.В. Геріартрія в клінічній практиці. Київ; 2001. 355 с.
7. Jill C.Cash, Cheryl A.Glass, editors. Adult-Gerontology Practice Guidelines. New York. SPRINGER PUBLISHING COMPANY; 2019. 1112 s.
8. Leseley K.Bowker, James D.Price, Kunal S.Shah, Sarah C.Smith, editors. Oxford hendbookof geriatric medicine. OXFORD UNIVERSITY PRESS; 2018. 1037 s.
9. Marke A.Brimer, Michael L.Morgan, editors. Clinical Cases in Physical Therapy. BUTTERWORTH HEINEMANN; 2004. 206 s.

Електронні ресурси:

1. <https://abilis.com.ua/korysna-informatsiia/korysni-internet-resursy.html>
2. https://www.hopkinsarthritis.org/patient-corner/disease_management/rehabilitation-management-rheumatoid-arthritis-patients/#ref10
3. <http://www.parkinson.org/>
4. <http://www.movementdisorders.org/>
5. <http://www.strokeassociation.org/>

Система оцінювання

Рівень знань здобувачів вищої освіти оцінюється відповідно до Положення про оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету.

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за курсову роботу; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій; оцінка (бали) за залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота										ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	6	100
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8		
Модульний контроль-7					Модульний контроль-7						

Критерії оцінювання по видах діяльності

№з /п	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
Обов'язкові			
Т1	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	

T2	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T3	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T4	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T5	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T6	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Модульний контроль 1		7	7
T7	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T8	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T9	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T10	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Модульний контроль 2		7	7
ІНДЗ		6	6
Разом		100	

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання здобувачі вищої освіти мають виконувати і здавати відповідно до графіку освітнього процесу. Перескладання модулів, заліків, екзаменів відбувається у терміни ліквідацій академічних заборгованостей, визначених кафедрами та деканатами.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти під час виконання самостійної або індивідуальної роботи повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Силабус розроблено на основі робочої програми навчальної дисципліни «Фізична терапія, ерготерапія в геріатрії» (протокол №7 від 24 червня 2025 р.)